

ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ

**ОБЩИНА АЛФАТАР,
ОБЛАСТ СИЛИСТРА**

2007-2013 ГОД.

АЛФАТАР 2005 г.

Списък на съкращенията

ЗРР – Закон за регионалното развитие.
МРРБ – Министерство на регионалното развитие и благоустройството.
НОПРР – Национална оперативна програма за регионално развитие.
НПР – Национален план за развитие.
НСРР – Национална стратегия за регионално развитие.
ОПР – Общински план за развитие.
ПРОПР - Програма за реализация на общинския план за развитие.
ОСР – Областен съвет за развитие.
ОСт.Р – Областна стратегия за развитие.
РПР – Регионален план за развитие.
РСР – Регионален съвет за развитие.
РЦВ – Район за целенасочено въздействие.
ССВЗ – Силни страни, слаби страни, възможности, заплахи.
ЕС – Европейски съюз.

СЪДЪРЖАНИЕ

Увод.....	3
I. Анализ на икономическото и социално развитие на общината.	
1. Профил на община Алфатар.	
1.1. Географска характеристика на общината.....	9
1.2. Административно – териториална характеристика.....	10
1.3. Природни и поземлени ресурси.....	10
1.4. Културно-историческо наследство и ресурси.....	13
2. Икономически профил.	
2.1. Икономика.....	15
2.2. Селско и горско стопанство.....	15
2.3. Промисленост.....	19
2.4. Услуги.....	19
2.5. Туризм.....	20
3. Човешки ресурси и социални дейности.	
3.1. Демографски процеси.....	21
3.2. Икономическа активност, заетост и безработица.....	23
3.3. Здравеопазване.....	27
3.4. Образование и обучение.....	27
3.5. Култура.....	29
3.6. Спорт и младежки дейности.....	29
3.7. Социални услуги.....	30
4. Инфраструктурно развитие и опазване на околната среда.	
4.1. Транспорт.....	30
4.2. Телекомуникации.....	31
4.3. Електроснабдяване и енергийни източници.....	31
4.4. Водоснабдяване и канализация.....	31
4.5. Строителство.....	33
4.6. Околната среда	
4.6.1. Екологични условия.....	33
4.6.2. Управление на отпадъците.....	34
II. Анализ на силните и слаби страни, възможности и заплахи в развитието на община Алфатар.....	36
III. Стратегия за развитие на община Алфатар до 2013 г.	
1. Визия.....	39
2. Стратегически цели.....	39
3. Основни приоритети за развитие на общината.....	39
4. Специфични цели и мерки за развитие на общината.....	40
IV. Организация и координация на дейностите за реализация на общинския план за развитие.....	43
1. Организация и координация на дейностите по разработването и изпълнение на ОПР.....	43
2. Финансиране на общинския план за развитие.....	44
3. Наблюдение на изпълнението, оценката и актуализацията на общинския план за развитие.....	45
3.1. Организация на Мониторинг и оценката на изпълнението на общинския план за развитие.....	45
3.2. Система от индикатори за оценка.....	45
3.3. Оценка на общинския план за развитие.....	46
3.4. Актуализация.....	46

VI. Индикативна финансова таблица.	46
VI.Описание на съвместни дейности и проекти, които допринасят за постигане развитието на съседни общини.	47
Приложения:	
Приложение №1.Индикатори за оценка на общинския план за развитие(ОПР) и програмата за реализация на ОПР (ПРОПР) – 3 стр.	
Приложение №2. Индикативна финансова таблица – 8 стр.	
Приложение №3. Проекти от общинския план за развитие на Община Алфатар с между общинско и областно значение,трансгранично и международно сътрудничество – 1 стр.	
Приложение № 4 Проекти от общинския план за развитие на Община Алфатар за периода 2007-2013 год. – 4 стр.	

I Увод

Законова основа за разработване на Общинския план за развитие(ОПР) е Законът за регионално развитие(ЗРР) приет от Народното събрание през февруари 2004 г.. ОПР за периода 2007-2013г. по своя характер и времетраене е средносрочен и се ситиуира в рамките на една дългосроча общинска политига за развитие, това изисква да се постави началото на политика за:

- намаляване на безработицата, критичното равнище на бедността, обезлюдяване.;
- прилагане на диференциран интегриран подход в структурната реформа;
- разработване на проекти за участие в европейски програми за регионално развитие и трансгранично сътрудничество;

Връзките на ОПР със стратегическите планови и програмни документи на местно, регионално и национално ниво се разглеждат в два аспекта : **нормативни** –регламентирани от действащата законова база;и **технологични**-продиктувани от самата технология на разработването им.

Определящи за общинската политика ще бъдат темповете на прехода към пазарна икономика, реструктуриране на промишлеността, селското стопанство, услуги, образованието, ускорено доизграждане и подобряване на транспортната, енергийна, телекомуникационна, екологична и информационна инфраструктури.

ОПР се намира в права и обратна връзки при разработването и актуализацията му с НОППР, РПР, ОСтР и общинския бюджет, въз основа на текстовете и логиката на закона за регионално развитие от една страна и възприетата методика за изискванията по разработване на ОПР. Община Алфатар е в териториалния обхват на район за изостанал “селски район” за целенасочено въздействие, определен от Работната група по изработването на Регионалния план за развитие на Североизточен район за планиране.

Предлаганият документ включва основните параметри на националния план за регионално развитие по смисъла на ЗРР и ОСт.Р.

В него са разгледани:

- диагноза и идентифициране на основните проблеми на общинското развитие;
- стратегия, цели и приоритети на ОПР съобразени с ОСтР с целите и приоритетите на РПР;
- възможни финансови инструменти;
- организация на плана в програма- проекти;

Анализът от последните години очертават следните по-важни проблеми и тенденции в регионалното развитие:

Като резултат от естествените условия, от политиката в миналото и от динамиката от развитието през последните десет години съществуват изразени диспропорции (междуселищни различия) в икономическото развитие, заетостта, доходите, качеството на живота като цял. Разликата между Алфатар и най слабото селище по отношение на доходи 2,5 пъти, на приходи- 4 пъти,от дейности – 8 пъти , на равнище на безработица 1.5 пъти, на преки инвестиции –7 пъти;

Резултатите от промяната на икономическата система не се разпределят равномерно на територията на общината. Скоростта на адаптиране на териториалните структури към новите условия е силно диференцирана. Алфатар се превръща в територия с повишена инвестиционна атрактивност, с възможности за развитие на предприемачеството и иновации поради засилване ролята на фактора местоположение (административен център) и природно многообразие. Процесите на трансформация имат най ниска скорост и очертават изключително сериозни проблеми в селищата. В тези селища – особено в с.Васил Левски, с.Кутловица и с Цар Асен са силно изостанали в своето социално-икономическо развитие и изпитващи сериозни трудности по отношение на заетостта, доходите, производствената ,техническа и социална инфраструктура.

Ускоряването на структурната реформа в икономиката има диференциран ефект и води до концентрация на социални проблеми, свързани с пазара на труда. Сходен ефект има и реформата в образованието като той се съпътства и от ограничаване на достъпа на социални услуги в някои селища.

Провежданата дълги години политическа и икономическа политика в съчетания с кризисните явления в българската икономика през последните години задълбочиха проблемите от типа център-периферия в общината. Периферността има комплексен характер: транспортна изолация (особено през зимата), поради недоизградена инфраструктура и силно ограничен обществен транспорт, липса на развити ефективни икономически дейности, висока безработица и процес на обезлюдяване на част от населените места, затруднен достъп до информация, контакти и ниска обезпеченост с публични услуги.

Характерно е изявената моноструктурност на производство и липсата на производства с краен преработен продукт за производства на селскостопански суровини, предлагани на вътрешния пазар или за износ на минимални цени.

Силно е влошена полово-възрастовата структура, което се отразява неблагоприятно на възпроизводството на населението, естествен прираст (на 1000 човека от населението) е минус 12,2 за 2000 г. и минус 18,3 за 2003г.

Определянето на целите,стратегията и приоритетите в ОПР изискват да се отчетат не само вътрешните различия и проблеми на териториалната структура, но и да се оцени мястото на общината в по широк регионален аспект- област,планов район.

Най важните проблеми на общинската политика за развитие са:

- липса на цялостна концептуална и дългосрочна ориентирана политика, организирана чрез подходящи планови документи и обезпечена с необходимото общинско законодателство и ресурси. Провежданата в годините на прехода политика на развитие е прагматична отговаряща на овладяването на отделните проблеми без да търсене на цялостно решение и устойчивост на резултатите.
- Недостатъчни местни инициативи и активност .Вобществото като цяло са все още силно разпространени нагласите за централно разрешаване на местните проблеми.Ръчката се по-вече на

държавата и общината от колкото на предприемачеството и личната инициатива.

- Дефицит на актуална и надеждна регионално диференцирана информация, която да позволява обективна и своевременно оценка на проблемите и процесите в регионалното развитие.

Изброените проблеми показват накъде трябва да бъде насочена политиката на регионално развитие (РР), паралелно с тях трябва да се отчетат и съществуващите силни страни и възможности на съществуващата териториална структура, така и на възприетата политика на РР, които могат да се използват и развият:

Кръстосаното геостратегическо положение на общината чиято територия се пресича от –II, II и III клас републикански път, електропреносна мрежа, телекомуникации, водопреносна мрежа и добре балансирана мрежа от населени места е предпоставка за привличане на инвестиции.

Наличие на запазена природна среда и богато биоразнообразие, големи компактни горски масиви, незасегнати от негативно въздействие от индустриализация и урбанизация, запазено богато културно-историческо наследство, обширно селскостопанско пространство с възможности за производство на биологично чиста земеделска продукция.

Наличие на качествен човешки ресурс с професионални и трудове навици, даващи възможности за бързо усъвършенстване и адаптиране към промените се условия.

Бъдещето на една община зависи, преди всичко от волята и решимостта на нейните жители да я запазят и превърнат в привлекателно и удобно място за пълноценен живот.

Разработването на План за регионално развитие на Община Алфатар е не само опит да се отговори на предизвикателствата на промените в новия век – векът на информационното общество, а и предизвикателство и към тежките и трудни условия на днешния ден – икономическа криза, безработица, ограничения финансови ресурси и други. Желанието за положителна промяна на съществуващото положение може да стане реалност само тогава, когато си поставяме ясни и осъществими цели, когато формулираме точни и нужни задачи, когато има съчетание на интересите и координация в действията на всички социални групи и професионални среди – граждани, местна власт, политически сили, институции, НПО.

Подходът на разработване на ОПР включва постигане на консенсус между основните заинтересовани лица относно бъдещото интегрирано развитие. Той е плод на усилията на инициативната част на общността. В процеса на разработването му общинската администрация проведе дискуссионни форуми, обсъждания и презентации, на които присъстваха представители на местната власт в общината, бизнеса, неправителствения сектор.

Ако е вярно, че бъдещето започва от днес, то стават очевидни предимствата и възможностите, които ни дава разработката на едно цялостно виждане за развитието на Община Алфатар.

Планът за регионално развитие на общината е:

- средство за мобилизиране на местните и централни ресурси, за привличане на външни инвестиции, за интегриране на множество проекти и планове на общинско и регионално ниво;
- създава възможности за повишаване на гражданската активност, за динамично развитие на населените места, за формиране на чувство за единение и съпричастност на населението към развитието на Общината;
- необходимо условие за приобщаване и използване на възможностите на европейски и национални програми;

Планът за регионално развитие на Община Алфатар може и следва да се разглежда като една мащабна, но същевременно достатъчно реалистична концепция за развитието на Общината ни в името на едно по-добро бъдеще за нас и нашите деца.

Стратегическото планиране в общината не започва от сега. Настоящият план е изграден върху актуализираната общинска стратегия за развитие (ОСР) на община Алфатар за периода 2000 – 2007 год., новите приоритети на Националната стратегия за регионално развитие (НСРР) и все още действащия общински план за регионално развитие (ОПРР). Главната стратегическа цел в ОПРР за периода 2000-2007г. е **“Постигане на икономически и социален напредък и създаване на условия за устойчиво развитие”**.

Стратегическите приоритетни цели са:

- развитие на селското стопанство;
- развитие на производствената дейност;
- изграждане и развитие на инфраструктурата;
- развитие на туризма;
- социална инфраструктура;
- околна среда;
- осигуряване на заетост и развитие на човешките ресурси;
- създаване на съвременна институционална среда;

Отсъствието на системен мониторинг и оценка на плана не позволява прецизен анализ на изпълнението му. Данни от текущи доклади съдържат факти за работата на общинската администрация, социално икономическите партньори по програмата за реализация на плана (проекти). В условията на остри дефицити и потребности, многократно надвишаващи наличните ресурси реализираните инвестиционни проекти и дейности от програмата като цяло са оказали положително въздействие върху социално-икономическото развитие на общината.

Общинския план за развитие е структуриран в шест основни части:

В първата част въз основа на системен и комплексен анализ на основните социални и икономически процеси в развитието на общината (основни сектори и идентифицирани сфери) и оценка на природните потенциали е направен синтезиран анализ на развитието на общината по основни секторни части.

Втората част предствалява анализ на силните и слабите страни, възможностите и заплахите в развитието на общината.

В третата част е представена стратегическата част на плана през плановия период. Тя включва визията на общинското развитие, стратегическите цели, приоритетите, специфичните цели и мерките избрани от местната общност за бъдещото развитие. При формулиране на стратегическата част, в зависимост от ситуацията в конкретния сектор са използвани методите- еквивалентността и конверсия.

В четвъртата част е представена организацията и координацията на общинския план за развитие.

В петата част е представена като структурен елемент на общинския план за развитие индикативната финансова таблица за периода 2007-2013 г.

В шестата част са представени, описание на съвместните дейности, които допринасят за постигане целите на развитието на съседни общини.

I. АНАЛИЗ НА ИКОНОМИЧЕСКОТО И СОЦИАЛНОТО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНАТА

1. ПРОФИЛ НА ОБЩИНА АЛФАТАР

1.1. Географска характеристика на общината.

Местоположение, съседни общини

Община Алфатар е разположена в Североизточната част на Република България в западната зона на Добружанското плато, в съседство с община Силистра на север, община Дулово на запад, община Тервел на юг и община Кайнарджа на изток. Територия на общината е 248 кв.км, разпределена по следния начин : земеделски територии 133906 дка; горски територии – 104837 дка; населени места- 8415 дка; водни площи 98 дка; територии за транспорт и инфраструктура -1308 дка. Общинския център отстои на 23 км от гр.Силистра, на 125 км от гр.Варна, на 135 км от гр.Русе, на 82 км от гр.Разград ,на 70 км от гр.Добрич , на 75 км от гр.Шумен, на 540 км от гр.София, на140 км от Букурещ, Румъния, на 40 км от Кълъраш,Румъния, на 100 км от Констанца,Румъния а от КПП Силистра на 26 км.

Релеф

Община Алфатар попада в средния климатичен район на умерено-континенталната климатична подобласт. Местоположението на общината в Добружанското плато обуславя равнинно вълнообразно пресечен релеф Средно надморско равнище варира от 40 – 200 м..Територията на общината се пресичат от две “сухоречия“,дерета “КАНАГЪОЛА” и “ТАБАН” които в миналото са били дъно на реки, района около тях се характеризира със стръмни и полегати хълмове. По своите морфологически характеристики територията на общината е продължение на източните степи и има нахълмена повърхност.

Климат

Според климатичното райониране на Република България територията на община Алфатар спада към европейско континенталната климатична област, подобласт умерено континентална, район севернодобруджански. Като микрорайон с добре изразен континентален климат – студена зима и горещо лято, обаче съществено влияние върху особеностите на климатът му оказва басейна на р. Дунав, отстоящ на 20 – 32 км. Най студеният месец е януари със средна минимална температура (-13,8⁰С) и средна максимална 11,6⁰С. При изключителни студени зими, които не са рядкост за района температурите достигат до (-35⁰С). Трайно задържане на среднодневните температури на въздуха над +5⁰С имаме в периода от 12 март до 26 октомври, а над +10⁰С след 5 май. Лятото е горещо и засушливо, средна температура на въздуха през месеците юни, юли и август не спада по 25,4⁰С средно за последните 5 години. През месец август са измерени най-високите температури за района +36,8⁰С и абсл.макс.температура 44,1⁰С. Последната пролетна слана е около 15 април, при по късни застудявания не се изключват даже и през първата десетдневка на м. май. Есенния сезон се характеризира с едно кратко задържане на средната дневна температура над +5⁰С, което продължава до към 26.X-10.X. Първите есенни слани настъпват средно около 26 октомври, а най ранните около 20 септември. Средната годишна температура на въздуха е +12,6⁰С. Средната температура на почвата на дълбочина 10 см е март +4,2⁰С ,април +11,6⁰С септември+19,6⁰С ,октомври +12,6⁰С . Средната продължителност на свободното от слана време е 140 – 173 дни. Разпределението на валежите през годината е неравномерно. Годишната сума на валежите се движи около 550 л/ м².

В района има много ясно изразена сезонност на валежите около 10 май и около 15-20 октомври. Валежи /546 мм, главно от дъжд, са под средните за страната –650 мм, с максимум през зимата/ 197 мм/ и минимум през лятото/123мм/. Средната продължителност на дните със снежна покривка за последните 20 години е 43 дни. Преобладават ветрове със северна компонента. Преобладаващата посока на ветровете е от северозапад. Средната относителна влажност на въздуха е 45- 60% , абсолютната е 4-12мм. Ранните есенни и къстните пролетни мразови не позволяват развитието на ранно и късно полско зеленчукопроизводство. Продължителните силни ветрове през зимата отвяват снежната покривка и причиняват измръзвания на есенниците, снегонавявания по пътищата и обледяване на далекопроводите и трайните насаждения.

1.2. Административно – териториална характеристика

Статут

След новото административно деление на страната, община Алфатар е част от новосъздадената област с административен център гр.Силистра.

Население

Населението на Община Алфатар към 01.01.2005 г. възлиза на 3896 души, като градското население е 1926 души (49,4%)

Населени места в общината.

Община Алфатар се състои от: общински център /гр. Алфатар/, 3 кметства /с. Алеково, с. Бистра, с. Чуковец / и 3 кметски наместничества / с. Цар Асен, с. Васил Левски и с. Кутловица/.

1.3. Природни и поземлени ресурси.

Полезни изкопаеми

Общината е бедна на полезни изкопаеми. По склоновете на сухоречията са открити малки находища на каменно-строителни материали(инертни) - варовици за строителствои производство на строителна вар и пътна настилка.

Почви

Почвената покривка е тясно свързана с естеството на геоложката основа, с особеностите на релефа, с характера на климатичните условия, спецификата на растителността и стопанската дейност на човека. Преобладаваща почвообразуваща скала е лъсът–типичен и глинест. Почвите се характеризират с голямо разнообразие, като преобладаващ почвен тип в общината е излужения чернозем:- глинесто-и пясъчливо глинести. Излужени черноземи 4,65, слабо излужени черноземи –46,8%, силно излужени черноземи –16,4% тъмно сиви горски 5,8 и други – 3,3%.Количеството на хумуса в орния слой е 2,2-3,0%. Свързаните с тяхното разпространение обработваеми земи се отличават на места със значителен наклон, които е дал възможността да се прояви деградивния ефект на плоскостната, линейна и ветрова ерозия. Почвената реакция в хумусния хоризонт е неутрална. Водния режим на почвите е добър, като позволява производително изразходване на и без това недостатъчните валежи. Естественото плодородие на излужените черноземи е добро. Преобладаващите излужени черноземи в равнината част са подходящи за отглеждане на основните полски култури (пшеница, царевица, ечемик,слънчоглед, люцерна и др.). Разположените във високите части почви са подходящи за трайни насаждения(Алфатар,Чуковец,Алеково-Бистра).

Въздух

Атмосферния въздух на района като цяло не е антропогенно натоварен и неговите качествени характеристики са типични за района.

Води

Територията на Общината е бедна на водни ресурси. Поръзността на лъсовата покривка и окарстена варовикова основа, заедно с оскъдните валежи и слабия наклон на релефа са комплекс от обстоятелства, определящи липсата на повърхностно течащи води и за наличието на суходолия. Водния режим се определя от дъждовните води и снеготопенето.Подземните води са разположени в два хоризонта, които се използват за водоснабдяване на селищата през летните месеци. Съществуващите водоеми(ЦарАсен,ВасилЛевски,Бистра) се запазват от карстови чешми(21 броя).

Ерозия

Наблюдават се два вида ерозия – ветрова и ровинна. Ветровата ерозия непрекъснато увеличава своя интензитет в равнинния и открит релеф вследствие на увеличение брой механизирани обработки на почвата, намаляване площта и видовия състав на ползешитните пояси и продължителните силни ветрове. Ровинната ерозия е по слабо застъпена, наблюдава се ежегодно главно в суходолията през пролетта и есента, оформени са стръмни и каньовидни “дерета”.

Флора и фауна

Характерът на растителността в общината и нейното географско разпространение се обуслава от особеностите на почвено-климатичните условия и от значителната пряка или косвена намеса на човека. Неоспорими исторически данни свидетелстват, че в миналото общината е била покрита с добре развита горска растителност. С течение на времето част от горската растителност е унищожена за разширяване на обработваеми земи. Заедно с това за значителната намеса на човека по отношение горската растителност свидетелстват уединени малки по площ дъбови, акациеви и орехови горички. На територията на община Алфатар в местността “КАРАКУЗ” все още е запазена “Естествената липова гора” В състава на растителните формации учасват следните дървестни, храстовидни, полухрастовидни и тревисти видове:

Сем. Asteraceae (Xanthium strumarium L, Xanthium spinosum L Carduus acanthoides L., Bidens tripartita L, Matricaria trichophylla, Artemisia vulgaris L. Artemisia campestris L.) Lamiaceae (Salvia pratensis L, Mentha arvensis L.) Solanaceae (Datura stramonium L) Fabaceae (Lotus corniculatus L ,Melilotus alba Med.) Brassicaceae (Lepidium campestre (L.) R.Br., Raphanus raphanistrum L.) Euphorbiaceae (Euphorbia cyparissias Host.) Chenopodiaceae (Chenopodium album L.) Papaveraceae (Papaver rhoeas L.) Plantaginaceae (Plantago lanceolata L.) Polygonaceae (Polygonum aviculare L). Caprifoliaceae (Sambucus nigra L.) Ericaceae (Vaccinium uliginosum L. Vaccinium vitis-idaea L. Vaccinium myrtillus L.) Rosaceae (Crataegus monogyna Jacq, Prunus mahaleb L., Prunus spinosa L) Betulaceae (Carpinus betulus L. Corylus avellana L) Oleaceae (Syringa vulgaris L.) Ulmaceae (Ulmus minor Mill) Fagaceae (Quercus robur L. /Q. pedunculata Ehrh./) Anacardiaceae (Cotinus coggygria Scop.) Tiliaceae (Tilia cordata Mill./T. parvifolia Ehrh/, Tilia platyphyllos Scop./T.) grandifolia Neilr./ Pinaceae (Picea abies (L.) Karst)

Клас бозайници: таралеж, къртица, див заек, катерица, лалугер, обикновена горска мишка, домашна мишка, сив плъх, сляпо куче, сърна, благороден елен, елен лопатар, дива свиня, черен пор, язовец, чакал, лисица, скитащи кучета и котки.

Клас птици: гугутка, гривяк, гургулица, обикновена кукувица, сив кълвач, зелен кълвач, полска чучулига, качулата чучулига, селска лястовица, градска лястовица, сврака, полска врана, сива врана, малък орел, ловджийски сокол и сокол скитник.

Клас влечуги: обикновена шипоопашата костенурка, зелен гушер, ивичест гушер, смок мишкар

Клас земноводни : дъждовник ,зелена крастава жаба

Въпреки силното намаление в резултата на антропогенна дейност, все още се срещат в естествени условия има и популации от по-едри бозайници в ДДС”Каракуз”.

Поземлени ресурси

Общата площ на територията на общината е 248,6 кв.км и представлява 8,7.% от област Силистра и 1,26 % от територията на Североизточния район за планиране.

Земеделските територии-133,9 кв.км, 57.3%

Горски територии - 99,9 кв.км, 42,2%; включват площта на Държавния горски фонд

Фонд "Населени места" 9,1 кв.км , 3,67%

транспорт и инфраструктура –1,3 кв.км.

Обработваема земя – 116.9 кв.км. , делът на неизползваната обработваема земя е 12%;

На територията няма общината няма изградени поливни площи

Защитена местност и обекти

Под режим на защитена местност в землището на гр.Алфатар попада естествено липово насаждение в местността "Каракуз" с обща площ 75,1 ха.

Под режим на защитени дървесни видове в землището на гр.Алфатар са вековни дъбове в местността "Сухата чешма"

1.4. Културно-историческо наследство и ресурси

Историческа характеристика

Община Алфатар е с богати културно-исторически традиции. Най-ранните археологически факти за обитаване на района са от късната новокаменна епоха – шестото хилядолетие преди Христа. Жителите на Общината са наследници на трако-гети, римляни, византийци. Достоверни сведения за духовния живот на това население черпим от откритите руини по селища, гробни могили и скални светилища.

Истинската писмена история на Алфатар и района започва с усвояването му от тракийските племена. Достоверни сведения за живота на местното население черпим от откритите надгробни могили и скални светилища.

През ранно-византийската епоха в района на Алфатар съществува съгъстена селищна мрежа с характерно за периода строителство на крепости: крепостта "Палматис", и римско селище в местността "Геленджика".

През Средновековието селището е в период на разцвет. Тази зона е средище на Българското царство, разположена между столиците Плиска и Преслав, и Дръстър /през X в. Дръстър е дунавската резиденция на българските ханове и патриарси/. Открити са останки от каменна крепост в местността "Килник" /военностратегически, административен и религиозен център/, средновековни селища и крепости в местностите "Караула", "Сухата чешма", както и монашеска колония по сухоречието "Канагьол" – съсредоточие на скални манастири, датирани към X в.

За епохата на Второто българско царство в този район липсват сериозни методически проучвания.

През годините на османското потисничество, Алфатар е едно от най-големите села в Североизточна България и Добруджа. Според не напълно потвърдени данни в началото на османската експанзия, селото е наброявало повече от 700 къщи. Най- ранният документ /от 1573-1574г./

показва, че населението е чисто българско. Като такова то се запазва до Освобождението.

През втората половина на XVII – XVв. Добруджа настъпват значителни демографски изменения. В резултат на руско-турската война от 1768-1774 г. много български села от тези земи променят облика си. Една част от жителите на този район се изселват в Русия и Влашко.

След Освобождението, само за 18 години населението на Алфатар се удвоява. Към 1895 г. то наброява 2426 жители. Селото се превръща във важен селскостопански и обществено-политически център.

По време на Балканските войни /1912-1913г./ земеделското стопанство в Южна Добруджа, както и в цялата страна запада. Голяма част от мъжкото население е мобилизирано. От този район на страната са реквизираны няколко десетки хиляди глави коне и едър рогат добитък, както и големи количества зърнени храни, брашно, варива масло и др. При тези условия, положението на селяните започва бързо да се влошава.

В края на Междусъюзническата война Южна Добруджа е завзета от Кралска Румъния. Румънските управляващи среди провеждат агресивна аграрна политика, която по най-ефикасен начин съдейства за постигането на романизаторските им цели. В края на 1914 г. е сложена ръка и върху културно-просветните институти на местното население.

По значими разкрити паметници и културни факти са:

- откритите руини на антични селища до гр.Алфатар, с.Цар Асен, с.Васил Левски, с.Бистра;
- надгробни могили до с.Цар Асен;
- тракийски могилен некропол до с.Бистра /IV-V-в. - открит е керамичен материал/;
- тракийско скално светилище до с.Васил Левски/IVв.пр.Хр.-IIв.сл.Хр./;
- Римска крепост в местността Караула до гр.Алфатар;
- Старобългарски скални манастири до гр.Алфатар /Xв. - открити са рисунки-графити/;
- Раннобългарска крепост между гр.Алфатар и с.Цар Асен /Xв.

Добруджанска къща” – Алфатар - туристически обект от 1984г. Етнографската експозиция показва традиционната уредба на добруджанско жилище в периода от края на XIXв. до средата на XX век. Къщата е център за демонстрация на автентичен добруджански фолклор и обичаи. Тя е строена след Освобождението /1893г./ в характерна за времето архитектура. Стаите са подредени с традиционни за селището тъкани, вълнени черги, автентични кърпи и везани възглавници. В дома е разгърната експозиция на лозаро-винарството с характерни оръдия и сечива за обработка на земята, съдове за прибиране на гроздето и съхранение на виното.

Християнски храм"Св.Троица"-паметник на културата от 29г. Църквата е строена през 1846г. и представлява каменна постройка с три кораба и една абсида на източната стена. На запазния ѝ вход е изграден малък навес – ложа, за съхранение на храмовата икона. Такива архитектурни добавки към фасадата не се срещат често в нашата църковна архитектура, което обуславя уникалността на обекта. Забележителна е украсата на стените, разчленени с множество слепи арки. Установено е, че под сегашната мазилка се съдържат уникални по своя характер и изработка стенописи, които са били закрити при замазката

на стените след опожаряването на сградата през втората половина на XIX век. Вниманието привличат и резбованите украси на трона и на вратата на иконостаса. В църквата се съхраняват оригинални икони от тревненската школа на зографите Досю Косюв и Ангел Досюв – 1846г.: икона на Богородица, на Св.Троица, Св.Димитър, Св.Хараламбий и Йоан Предтеча

Туристически ресурси и продукти

Природното,културното и историческо наследство на общината, като директно включен в местни туристически продукти(музей, етнографски комплекс ,културен център)е реален източник на туристически резултат за общината. В различните форми на алтернативен туризъм биха имали тежест следните обекти:

- *Добруджанска къща” – Алфатар*
- *Християнски храм”Св.Троица”-*
- *Ловно стопанство “Каракуз” –ловен туризъм*
- *Суходолия “Табан” и ”Канагьола” – археологически училища, екотуризм*
- *Къщи за гости с.Васил Левски и с.Кутловица*

Посочените по-горе обекти имат потенциал на туристически интерес, но за съжаление някои от тях все още нямат изградена физическа инфраструктура и нелицеприятна околна среда, поради което загубват своя”чар”(атрактивност).

2. ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОФИЛ .

2.1. ИКОНОМИКА

2. 2. Селско и горско стопанство

Община Алфатар спрямо останалите общини в област Силистра заема едно от челните места по природоикономически дадености, за развитие на отрасъла селско и горско стопанство.Това определя и насоката на икономиката ѝ, в която този отрасъл е водещ и следва да бъде такъв. Земеделието се преобразува в сектор на частни индивидуални стопани, кооперации .

Земеделието в общината се определя от развитието на два подотрасъла – растениевъдство и животновъдство.

2.2.1. Растениевъдство

Зърненото производство заема стратегически позиции тъй като осигурява продоволствения проблем на населението не само в общината но в областта и страната. В структурата на растениевъдството на общината могат да се обособят в три направления- зърнени и технически култури и трайни насаждения.

Структура на културите в общината за периода 2001-2004 г.

(дка)

	2001/2002 г.	2002/2003г.	2003/2004 г.
Пшеница	38200	39000	42820
Царевица	26810	24000	23350
Ечемик	5000	4300	5620
Слънчоглед	27520	28910	23850
Тютюн	312	200	100
Кайсии	3500	3500	3500

Средни добиви от основните полски култури в общината за периода 2001-2004 г.

(кг.)

	2001/2002г.	2002/2003г.	2003/2004г.
Пшеница	405	70	460
Царевица	254	330	620
Ечемик	420	54	450
Слънчоглед	153	125	150
Тютюн	160	180	175
Кайсии	293	405	320

През последните десет години общото земеделско производство (спрямо 1989г.) е намаляло с около 40%. В резултата на нерационално използване на поземления ресурс – земята, не балансирано торене, недостатъчна агротехника се влоши продуктивността на земята, понижиха се добивите: на пшеница 470 кг/ дка- 280 кг./дка; царевица 430 кг/ дка- 240 кг./дка; слънчоглед 170 кг/ дка- 110 кг./дка; Много са факторите, които обусловиха големия срив в земеделието. Един от тях е не балансираното торене и употреба на минерални торове.

Структурата на посевните площи - реализира чрез силно опростена структура на производство – пшеница, царевица, слънчоглед, ечемик. Тенденцията на превес на житните култури се отразява неблагоприятно върху равнището на средните добиви в резултата на монокултурие.

Сеитбооборот - площта на слънчогледа се увеличи до степен,.

Посевен и посадъчен материал - Много от производителите особено арендаторите и частни стопани, използват за посевен материал, семена от масов посев (собствено производство), несертифицирани - поради липса за закупуване на стандартни семена.

Растително-защитни мероприятия -Провежда се частично и неефективно най вече срещу плевелите, което доведе до значително разпространение коренищни плевели (балур, паламида), и други – бутрак.

Арендните (наемни) договори за една година са източник за източване запасите от почвата, би следвало този срок да бъде минимум 4 години.

Липсват поливни площи.

Развитието на отрасъла е в пряка зависимост от развитието на аграрната реформа (поземлена реформа, организационни структури, данъчна политика, финансиране и кредитиране, ценова политика).

Поземлената реформа доведе до възстановяване на частната собственост и раздробеност и персонификация на земята. След възстановяване и подялбата на земите между потенциалните наследници, бъдещите собственици са над 5000 със среден размер между 12-23 дка

Преобладаваща част от ангажираните в земеделието не организират стоково производство, а произвеждат продукти за своето биологично оцеляване това са безработни, пенсионери без особена професионална подготовка.

ТРАЙНИ НАСАЖДЕНИЯ:

Трайни насаждения са представени предимно от кайсиите 2300 дка в т.ч плодоващи 1300 дка и 1000 дка в с. Чуковец за рекултивация, лозята са представени от директни сортове и са за лична консумация – 1400 дка, арония 25 дка (новосъздадена), лавандула 150 дка, шипка – 10 дка. Средните добиви от кайсиите са непостоянни, поради непровеждане на агротехнически мероприятия и интегрирана растителна защита и масовото им застаряване 16-18 год.

Тютюнопроизводството е застъпено в с. Чуковец и отчасти в с. Бистра, като заетите площи варират по години 200 – 362 дка. Високата възискателност при прилагане на технологията на отглеждане, ниското качество, ниските изкупни цени, ограничените квоти и свити пазари на сорт "Бърлей" правят това производство твърде рисково в близките няколко години.

Земеделието в общината във висока степен се развива съобразно потребностите на пазара. Структурата му се променя с развитието на традиционни и нови пазарни култури с използване на специфичните особености на климата, почвите, екологично чиста околна среда и осигуряване на качествена суровина за преработка и потребление. Би следвало да се увеличат площите на бобовите култури – фасул, леща за които има благоприятни вътрешни и външни пазарни условия и висока икономическа ефективност.

Промяната в структурата на посевните площи с навлизането на нетрадиционни, но силно пазарни маслено – етерични (кимшон, резене), билки (маточина, култивирана шипка, лавандула, маточина), за които има осигурен пазар и благоприятна конюнктурна тенденция.

Стопански субекти - Съществува голяма разлика в структурата на частния селскостопански сектор : 74 % от земята се стопанисва от малък брой (8%) големи кооперации и предприемачи - предимно производители на житни и технически култури.

Регистрираните земеделски производители (ЗК, физически лица, арендатори) Земеделски кооперации – 4; Арендатори – 5; Еднолични търговци – 17, частни индивидуални стопани – 120 бр.

2.2.2. ЖИВОТНОВЪДСТВО

Животновъдството се развива предимно от частни стопани за задоволяване на собствени потребности в следните отрасли: говедовъдство, овцевъдство, свиневъдство, птицевъдство, рибовъдство и пчеларство.

Като цяло всички въдства са разпръснати в еднолични стопанства и малки ферми, с изключение на птицевъдството и отчасти свиневъдството.

Говедовъдството е представено в месодайното направление. Млечното направление в говедовъдството по скоро допълва фонда на натуралните стопанства, поради ниската му изкупна цена.

Овцевъдството и козевъдството са ограничена пазарна ориентация (с изключение на месодайното), но реализират по-вече натурална продукция (месо, мляко, вълна) за консумация, поради и което се поддържа една постоянна численост през годините.

Птицевъдството е съсредоточено в една ферма в гр.Алфата с яйценосно направление.

Традиционно развиваното пчеларството е в подем. Значително се е увеличил броя на пчелните семейства –2732 бр. (регистрирани) отглеждани предимно в населените места и малка част в горските масива. Общото производство на пчелни продукти (с пазарна реализация) за последните две години се е запазило. Затрудненото сертифициране на партидите (минимални количества) затрудняват пазарната му реализация.

Главната причина за намаление в производството на всички животински продукти е в драстичния спад на поголовието и ниската продуктивност на наличните животни.

Колебание и цикличност в производството в земеделието в зависимост от климатичните условия през последните години винаги е имало и ще има но тук не става въпрос за колебания, а за трайни тенденции. Стопански субекти :.

ПТИЦЕФЕРМА – кокошки носачки

Свинеферма –една и строителство на свинеферма за свине майки и угояване

2.2.3.ГОРСКО СТОПАНСТВО

Горския фонд в община Алфатар се стопанисва от държавно лесничейство(ДЛ) “Силистра” и Държавна дивечовъдна станция(ДДС) “Каракуз” със седалище гр.Дулово. Горите в района са представени от широколистните видове 97% и 3% иглолистни видове(черен бор). Основния дървесен вид които преобладава е церът, образуващ смесени и чисто издънкови насаждения. По склоновете на сухо долията има смесени насаждения от липа, габър, бряст и клен а в долинните низини топола, акация. Този отрасъл заема малък % от икономиката на общината, развитието му е необходимо по няколко причини: ангажиране на работна ръка и добив на дървен материал за промишлена обработка и за огрев.

В ДДС “Каракуз” наред с лесоустроитвените дейности, основни дейности са и запазване и обогатяване на видовото разнообразие на дивеча. Характерни за района са следните видове дивеч- благороден елен, сърна, дива свиня, заек, лисица, яребица, фазан, пъдпъдък.

Като се има предвид че дейността не е нова в това направление не се предвиждат особени промени. Горските масиви са 98% държавна собственост.

В общината има създадени на 500 дка е полезащитните пояси от акация, махалебка, гледичия, зарзали, габър и др.видове. По настоящем те са стопанисвани от държавата и са в лошо състояние:- силно проредени, ограничени хоризонтално и вертикално. Успоредно на път I-I- 7, с обща дължина 18 км , поради лошо подържане поясите са достигнали до пътната настилка, като ограничават ползването на земеделските земи.

Създаването на нови горски масиви, отглеждането и дърводобива са традиционно планирани(лесоустроитвени планове) и в това направление не е необходима особена намеса от страна на общината.

2.3. ПРОМИШЛЕНОСТ

Финансовата стабилизация породена от валутния борд до този момент указват благотворно влияние за развитието на предприятия от промишлената сфера. На територията на общината това са от хранително-вкусовата промишленост и дървопреработвателната. Разпределението на промишленото производство е крайно неравномерно. В общинския център е съсредоточена над 90% от промишлеността. Това разпределение на промишлените предприятия създава известни проблеми по заетостта на работната сила.

3.3.1.ПРОИЗВОДСТВЕНИ ПРЕДПРИЯТИЯ

Хранително-вкусовата промишленост е представена от едно млеко преработващо предприятие, което произвежда млечни продукти предназначени за българския и на европейския пазар.

Дърво преработваща промишленост - На територията на общината работят 3 дърво преработващи предприятия. с предмет на дейност дърводобив и дърво преработка, произвежда заготовки и елементи за мебелната промишленост, дървени опаковки и амбалаж предназначена изцяло за българския и на европейския пазар.

Металообработваща промишленост- едно предприятие специализирано в производството на пожарогасители и противопожарни съоръжения, продукцията задоволяване на вътрешния пазар.

Лека промишленост-представена от фирма за производство на изделия от ракета.

На територията на общината функционира инсталация за дестилация на етерични масла.

Фуражопреработка фуражен цех за производство на смески за птици и свине.

Съхранение на зърно съхранение, преработка и реализация, лицензирани складове за съхранение на зърно в гр.Алфатар и с.Алеково.

4.УСЛУГИ:

Услугите в общината са съсредоточени предимно в магазини за хранителни стоки и питейни заведения (кафе-аперативи – 12 бр. ресторанти-2 бр. хранителни магазини – 6 бр.), и внос на селскостопански машини и резервни части, ремонт на селскостопанска техника. Липсват магазини за промишлени стоки. В областта на услугите работят частни фирми за ремонт на автомобили и битова техника. На територията на гр. Алфатар функционират две бензиностанции и едно предприятие за строителни и горивни материали "Топливо". Липсата на телекомуникационни услуги представлява пречка за повишаване на ефективността и прозрачността от предоставянето на публични услуги на населението (образование, здравеопазване, услуги на местната администрация, данъци друго социално обслужване на гражданите) както и услуги за местния бизнес (бизнес информационни системи, данъчна информация и други услуги за бизнеса, предоставяни от местната власт). На територията на общината липсва пазарна инфраструктура (банкови и застрахователни институции, борси и др.). Банкови услуги не се предлагат. Пощенски услуги се предоставят в Алфатар и Алеково ежедневно а в останалите селища перманентно. Медицински – предлагат се от трима

частно практикуващи лекари и двама стоматолога перманентно във всички селища, функционира една аптека в гр.Алфатар. В училищата и детските градини има първичната до лекарска лечебно-профилактична и здравно-образователна помощ. Занаятчийството е представено като отделни частни работилници: ковачници, бъчварство, производството на амуниции, направа на дограми, изделия от керамика и стъкло и други. Депо за изкупуване на селскостопански животни – овце, говеда. Изкупуване на мляко – млекосъбирателни пунктове.

Видове услуги	Стопански субекти (бр.)
Търговски обекти:	
1. хранителни магазини	6
2. ресторанти	2
3. кафе аперативи	12
Горивни и строителни материали	1
Бензиностанции и газостанции	2
Пазарна инфраструктура:	
1.банкови институции, клонове	Липсват
2. Застрахователни институции	Липсват
Внос на селскостопански машини и резервни части, ремонт на селскостопанска техника.	1
Пощенски	

Всеки вторник в гр.Алфатар се организира пазар, който задоволява местните хора. Административни – община, кметства, кметски наместничества.

5.ТУРИЗЪМ

Туризмът е отрасъл, който чрез разширяване и развиване на туристическата дейност, ще създаде работни места. Добрият потенциал на географското и стратегическото местоположение, богатото природно и културно наследство и историческите дадености на общината дават възможност за развитие на алтернативен туризъм. Настоящите стопански резултати от сектор “туризъм” в общината имат символичен дял в приходите от продажби. Развитieto на туризма би трябвало да се разглежда като създаващо имидж и подпомагащо другите сектори. Основните атрактивни природни забележителности и антропогенни ресурси за развитие на туризъм общината са в с..Васил Левски, с.Кутловица, суходолията: Канагьола и Табан, местността “Сухата чешма”. Основният проблем, който по настоящем съществува е естетизирането и

устройването на пространствата и териториите през които преминават и пребивават (краткосрочно). Липсва леглова база и туристически заведения, предлагащи този вид услуги. Поради спецификата на възможностите и ограниченото предлагане на туристически услуги и продукти предполага сравнително кратък престой на туристи.

Елементи на туристическия ресурс в община Алфатар

Храм "Света Троица" гр. Алфатар

"Добруджанска къща" гр. Алфатар

Природен ловен резерват – "Каракуз" съвместно с ловните хижи - дава възможност за ловен туризъм

Природо-исторически обект "Канагьола"

Хижа "БРАТИЛА"

Добруджански къщи: в с..Васил Левски, с.Кутловица .

Обектите са включени в сезонните туристически маршрути и се посещават от 4000 чуждестранни посетители годишно.

Туристическата инфраструктура (с изключение на Природо-исторически обект "Канагьола") е сравнително добре развита но състоянието и е незадоволително. Посочените по-горе обекти имат потенциал на туристически интерес, но за съжаление някои от тях все още нямат изградена физическа инфраструктура и нелицеприятна околна среда, поради което загубват своя "чар"(атрактивност). Дейностите на туристическите услуги не са организирани, а се осъществяват на частни контакти. Липсва кадрови ресурс за създаване ,подържане и предоставяне на туристически продукти. Населението не е убедено за възможностите за развитие на туризма и като източник на доходи .

IV. ЧОВЕШКИ РЕСУРСИ И СОЦИАЛНА ИНФРАСТРУКТУРА

1. ДЕМОГРАФСКИ ПРОЦЕСИ

Община Алфатар е една от най – малките общини на територията на област Силистра и на страната ни. Състои се от 7 /седем/ населени места – гр. Алфатар – общински център и 6 села – с. Алеково, с. Бистра и с. Чуковец – кметствата, с. Васил Левски, с. Кутловица и с. Цар Асен – кметски наместничества. Населението на Общината е 3896 души от смесен етнически състав.

Гъстотата на населението в общината – 15,6 души на 1 кв.км., като най-гъсто населено е с.Чуковец - и най-малко населено е с. Васил Левски.

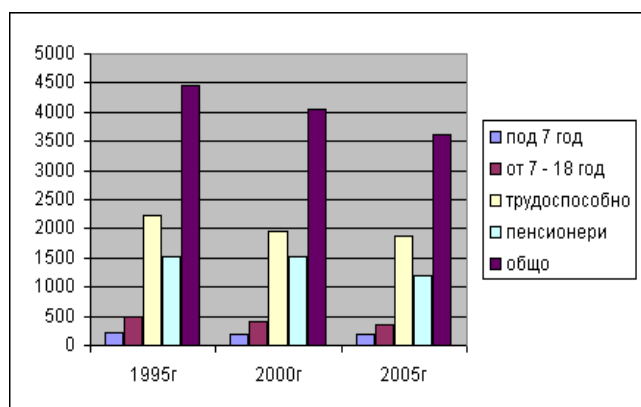
Най-много жители има в гр. Алфатар, в който живее почти 50% от населението на общината. В сравнение с 1995г. населението по постоянен адрес е намаляло с близо 800 души /18%/, по настоящ адрес- с 400 /9%/

община Алфатар		
	по настоящ . адрес	по постоянен. адрес
1995г	4289	4445
2000г	3958	4046
2005г	3896	3611

Възrastова структура

През последните години възрастна структура на населението в общината, бавно но постъпателно се влошава. Поради негативните процеси в демографското развитие на общината се наблюдава намаление на населението под трудоспособна възраст. Спадането на раждаемостта, отрицателен естествен прираст, миграция към големите градове се отразяват изключително неблагоприятно и водят до застаряване на населението. Увеличаващият се дял на възрастното население влияе върху коефициента на възрастна зависимост и заема един много висок относителен дял – 33% за община Алфатар.

	под 7 год	от 7 - 18 год	Трудо способно	Пенсионери	общо
1995г	224	481	2226	1514	4445
2000г	190	397	1944	1515	4046
2005г	186	347	1880	1198	3611

Раждаемост. Смъртност. Естествен прираст.

	РОДЕНИ	ПОЧИНАЛИ	естествен прираст
1995г	32	87	-55
2000г	37	100	-63
2004г	25	86	-55

Естественият прираст на всички общини в област Силистра е отрицателен, но най-нисък е в община Алфатар. Раждаемост за 2004г – 6,9 /на 1000ч/

Смъртност за 2004г. – 22 /на 1000ч/

Полова структура

	1995 г.	2000 г.	2004 г.
Мъже, бр.	2228	2055	1852
Жени, бр.	2217	1991	1759
Общо, бр.	4445	4046	3611

Миграционни процеси

	1995	2000	2004
изходяща	65	68	88
входяща	49	33	20
миграция	16	35	68

Етническа структура

	българи	турци	роми	други
1995г	78%	19%	7%	0%
2000г	77%	15%	9,90%	0,30%
2005г	70,20%	19,90%	9,60%	0,30%

2 ИКОНОМИЧЕСКА АКТИВНОС, ЗАЕТОСТ И БЕЗБАБОТИЦА

Трудова заетост

В трудоспособна възраст в община Алфатар – 1880 човека или 52 %, от които 1031 – в гр. Алфатар, 849 – в 6 села на общината.

	Гр. Алфатар	селско	общо
Под трудосп.	238	295	533
Трудосп.	1031	849	1880
Над трудосп.	668	530	1198
Общо	1674	1937	3611

Наети лица по трудово и служебно правоотношение в община Алфатар по сектори

	2000г	2004г
Обществен сектор	245	269
Частен сектор	261	273
общо	506	542

Безработица

Проблемите, свързани с безработицата се решават много по трудно в малките общини, като община Алфатар. Липсата на промишлени предприятия на територията води до завишаване равнище на безработица през пасивните за земеделие сезони. Налице е дисбаланс между търсенето и предлагането. Под влияние на фактори със социален характер, през пролетните и летните месеци, натискът на общинския трудов пазар намалява по отношение на дейностите с постоянен характер. Безработица в общината в началото на 2005г. е 26,1% с 10,9% по малка от 2000г /37%/, но остава почти 2 пъти по висока от средна безработица по страната

	трудоспособно	брой безработни	%
2000г	1944	664	37%
2005г	1880	411	26,1%

страната	Област Сс	общината
13,3%	19,2%	26,1%

Структура и динамика на безработица по възраст, професия и образование

По възраст

	2000г	2005г
До 30 год.	22,4 %	16,5%
30 – 50 г.	43,2%	55,2%
След 50г.	34,4%	38,7%

Продължава устойчивата тенденция най-засегната от безработица възрастова група да е от 30 до 50 години, увеличава се и процент на хора след 50 годишна възраст - хората с натрупан опит все повече и повече остават без работа, а на тяхно място вземат по-млади и по-силни физически младежи до 30 години. Безработицата на млади хора е намаляла почти с 6%.

По професионален признак

	2000г	2005г
с работн профес.	34,2%	28,7%
специалисти	9,5%	9,7%
Без специалн.	56,3%	61,6%

Разпределение показва, че с най-висок относителен дял продължават да бъдат лицата без специалност – 61,6

По образование

	2000г	2005г
Висше и п/в	2%	1%
средно	42%	38,9%
Основно и начално	56%	60,1%

В образователна структура на безработните с най-голям относителен дял е групата с основно и незавършено основно образование, те са 60,1% от общия брой на регистрирани безработни лица.

По продължителност на регистрацията

	2000г	2005г
До 2 години	44,6%	34,1%
Над 2 години	55,4%	65,9%

Последните години се увеличава дялът на регистрирани безработни с продължителност на регистрацията над 2 години.

Близо 66% от безработните, попадащи в тази група са с ниско образование – в тази група попадат и 95% от ромско население.

Продължителният престой в БТ води до намаляване на тяхната мотивация за труд и до деквалификация, което с всяка година все повече и повече затруднява реализация им на трудовия пазар.

За основната част от тези хора единствената възможност за трудова реализация остават програмите за временна заетост.

Входящ поток. Изходящ поток.

Основни източници на безработица са отраслите – промишленост и селско стопанство. Предвид, че в община Алфатар повече развито селско стопанство, в летния сезон се търсят механизатори, комбайнери, строителни работници – за реконструкция на „Евро-етил”.

Мерки за защита на безработните и насърчаване на заетостта

Национални програми за времена заетост – временна мярка да укрепи съществуваща система за социална защита, с оглед разрешаването на проблемите, свързани с безработица и бедността.

Създава се трудова заетост на работници, които са съкратени, с низък образователен ценз и квалификация, за да преодолеят период до намиране на постоянна работа.

За 2004г по НП в община Алфатар работили общо 224 човека, само към общината – 96, като следва:

комунално-битова дейност – 50%
 Строителство и благоустройство – 25%
 Селско стопанство – 25%

Реализирани програми за заетост

НП „СПОЗ” - 211
 НП „Помощ за пенсиониране” - 7
 НП „Опазване на реколта” - 6
 През 2005г. по „СПОЗ” започват да работят още:
 гр. Алфатар – 17 /социални асистенти/
 с. Алеково - 5 /социални асистенти/ и 19 /лесничейство/
 с. Бистра - 8 /социални асистенти/ и 8/земеделска дейност/
 общо - 57
 Насърчителни мерки за заетост по ЗНЗ
 За безработни младежи до 29 год. - 4
 За младежи с намалена работоспособност - 1
 За придобиване на професионална квалификация - 2
 За лица с трайно намалена работоспособност - 2
 За самотни родители - 2

Курсове за квалификация и преквалификация

	2002 – 2003 г	2004 – 2005г
Компютърна грамот.	2	27
готвачество	2	7
Информ.технологии	-	10
Социални асистенти	-	7
сервитьори	-	4
сладкари	-	4
общо	4	59

През 2005г. ДБТ – Дулово набира кандидати за включване в курсове по професиите: оператор на компютър,помощен персонал, обслужващ финансово-счетоводна информация, готвачи,сервитьори и бармани, залесители, трактористи и механизатори, обслужващ персонал в детски заведения

Мерките за насърчаване на заетостта са предимно с кратък срок на реализация

ЕТНИЧЕСКИ ВЪПРОСИ

Община Алфатар заедно с българи живеят и други етнически групи – турци, роми и руснаци

	общо	българи	турци	роми	други
Община Алфатар	100%	69,7%	20%	10%	0,3%
	3896	2716	779	389	12

Най- тежко е положение на ромите.

Преструктурирането на производство и преминаване към пазарната икономика завари български роми неподготвени. При тях се наблюдава опасен синдром – живеене само чрез социални помощи.

Някои деца не посещават училище и по финансови причини, но дори и да посещава, то остава предубедено, че няма реална перспектива за професионална реализация. Затова е необходимо да се направи нещо за тези, които искат да придобият по висока образователна степен и професионална квалификация.

Най-много роми живеят в с. Алеково и с.Бистра и най-голяма безработица е сред ромското Население

	Общ. Алфатар	с.Алеково	с.Бистра
общо	3611	130	182
трудоспособно	1880	77	106
безработица	26,3%	95%	72%

Трудовата заетост при ромите е минимална и е в пряка зависимост от образователно-квалификационното ниво на безработните.

В с. Бистра, където ромско население е 33% /106 – трудоспособно/, само 5 от тях са със средно и средно-специално образование, 26 души - с основно

образование и всички останали – с незавършено основно и начално образование. Още по трудна е ситуация в с. Алеково, с ромско население- 22% / от трудоспособно – 77ч./, 100% от тях са без завършено основно образование.

	с. Алеково	с. Бистра
Средно и ср.спец.	-	6%
основно	-	24%
начално	100%	70%

В с. Бистра само 9 човека работят на постоянен договор, и 20 – по НП за временна заетост, 77- са трайно безработни. В с.Алеково няма работещи на постоянен трудов договор, по НП за временна заетост до края на март 2005г са работили 13 човека /3 мес.програма –януари –март 2005г/, от начало на април останаха само 3 работници .

77 човека са трайно безработни и се препитават със средствата от социални помощи. През летен сезон събират билки и орехи, мъжете трупат дърва без да имат никакви договори и без всякакви осигуровки.

	с.Алеково	с.Бистра
На пост. Договор	-	17
По НП	3	12
Трайно безработни	74 /95%	77 / 73%

Основния проблем по заетостта на ромите са образование и квалификация

3.3 3. ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ

На територия на общината няма изградени болници и поликлиники .Във всички населени места съществува сградов фонд които се предоставя на т трима частно практикуващи лекари и двама стоматолога, които перманентно предлагат медицински услуги.

В гр.Алфатар функционира една аптека. В училищата и детските градини има първичната до лекарска лечебно-профилактична и здравно-образователна помощ.

3.4 ОБРАЗОВАНИЕ И ОБУЧЕНИЕ

През последните години възрастовата структура на населението в общината, бавно, но постъпателно се влошава. Спадането на раждаемостта, отрицателният естествен прираст, миграцията към големите градове се отразяват изключително неблагоприятно. Относителният дял на трудоспособното население намалява за сметка на по-възрастното население, което се отразява зле на социалната инфраструктура.

На територията на общината съществуват 3 основни училища /от тях 2 общински и 1 държавно-оздравително училище/, 1 ОДК и 4 ЦДГ.

Детските градини на територията на общината са: „ЦДГ ”Щастливо детство” в гр. Алфатар, ЦДГ “Кокиче”с.Чуковец, ЦДГ ”Първи юни” с.Алеково и ЦДГ “Щастливо детство” с.Бистра. Децата, които посещават детските градини в селата Бистра и Чуковец са от ромски и турски произход.

В целодневната детска градина гр.Алфатар се възпитават и обучават 56 деца на възраст от 2 до 7 години в три самостоятелни групи, едната от които е подготвителна група. В останалите детски градини се обучават и възпитават по 15 целодневно деца, на възраст от 2 до 7 години. Работи се в слети групи. Обучението в такива групи е доста трудно, но учителите се справят добре със ситуацията.

В ОУ ”Христо Ботев” гр.Алфатар се обучават 127 ученика от гр.Алфатар, кв.Попово и селата: Цар Асен и Чуковец. През последните години броят на децата и учениците драстично намаля. Учениците все още се обучават в самостоятелни, но маломерни паралелки.

В ОУ „Отец Паисий” с.Алеково се обучават 88 ученика от селата Алеково, Бистра и Кутловица. 70% от учениците са от ромски произход. В това училище са сформирани с решение на Общински съвет Алфатар самостоятелни маломерни паралелки в началния курс и слети паралелки от два класа в прогимназиалния курс. Обучението в тези паралелки е доста трудно. Качеството на образование не е на ниво. Учениците и учителите нямат мотивация за работа, изискванията се снижават, не са конкурентно способни на пазара. Това прави училището непривлекателна среда.

В ОЗУ “Христо Ботев” с.Цар Асен се обучават деца, преминали през лекарски комисии и получили разрешения.

В Общински детски комплекс гр.Алфатар са сформирани 10 групи, в които се работи по интереси и ангажират свободното време на учениците от основните училищата.

Необходими са промени, които да увеличат ефективността на обучението в основните училища. Целта е всички ученици да се развият и получат необходимата подготовка за успешна социална реализация.

Приетите нормативни актове от страна на Министерство на образованието и науката, чрез които се осигурява развитие на образователната система и се разкриват основните приоритети – ранно чуждо езиково обучение, религия, гражданско образование, здравно и екологично образование, информационни и комуникационни технологии, осигуряване на

непрекъсната връзка между традиционно обусловените учебни предмети и на знания и умения за практическата им приложимост.

Целите и приоритетите за развитието на общинската образователна система, конкретизират глобалните цели на образователната политика и в голяма степен съответстват на реалностите в нашата страна.

Влошеният демографски статус в общината, наред с неравностойното положение на семействата –под социалният минимум и на границата на бедността, са причина за отпадане на ученици. Това води до намаляване на броя им, което рефлектира върху сформиранието на броя на паралелките и групите за всяка учебна година. Учебният процес в ОУ „Отец Паисий” протича в маломерни и слети паралелки при голяма възрастовата граница между учениците. Статусът на паралелките, липсата на учебници, учебни помагала, основни дидактически средства и материали води до по–ниско образователно равнище.

Материално–техническата база на двете средищни училища и целодневните детски градини в общината е добра, но не може да се използва целият ѝ капацитет /наличие на столова – амортизирано кухненско оборудване, липсват нови техники и технологии/, тъй като през последните 20 години не е извършван текущ и основен ремонт, не е подменяно оборудването - поради недостиг на финансови средства.

Основните задачи са свързани с оптимизирането на училищната мрежа за подпомагане и контрол на дейностите в системата на образованието, за повишаване неговото качество, като основа за изграждане на широка обща култура и успешна интеграция в динамично променящото се общество.

Водещи принципи при разработване на програмата:

Гарантиране на основни /конституционни/ човешки права – с акцент върху равнопоставеността на всички български граждани, независимо от възраст, пол, религия и етническа принадлежност.

Вторият принцип произтича от спазване на принципа за трипартизма или на взаимодействието между трите сектора: правителствен, не правителствен и обществен – въвличане на родителите в процеса на разрешаване на проблемите.

Доброволно участие в програмата на всеки гражданин, живеещ на територията на общината.

Отговорно и ангажирано отношение към програмата на заинтересованите институции.

Равно поставено участие на не правителствения сектор в дейностите по програмата и осъществяване на контрол.

Всяко четвърто дете е принудено да пътува до най близкото отворено училище. Постепенно намаляващите деца в детските градини в гр.Алфатар и в училищна възраст в с.Алеково пренасят във времето проблема за маломерни паралелки и реструктуриране на училища и ЦДГ.

3.5 Култура

Средища на културно развитие и духовно обогатяване в общината са училищата, център за работа с деца, седем читалища, две библиотеки , девет клуба на пенсионера .Гарантираното финансиране от държавния и общински бюджети на читалищата дава възможност за опазване и обогатяване на културното наследство и успешни практики в

организирането на културни прояви. Сградовия фонд е материално – техническата база са амортизирани. Библиотечния фонд постепенно се подновява и дообогатява въпреки ограничените финансови ресурси.

3.6.Спорт и младежки дейности

Най изявения спорт е футбол,представен в мъжки и детски отбори участващи в областното първенство.Материалната база в общината е оскъдна, представена от три съществуващи футболни игрища, две открити площадки и физкултурни зали (Алфатар,Алеково), закрыта спортна зала (Алфатар). Традиционен (от 1984 г.) е провеждащият се на 1 юни минимаратон.Ежегодно се провеждат турнири – футбол на малки врати и шахмат. В община Алфатар има регистриран ФК”Добруджанец” . ОУ ”Христо Ботев” гр.Алфатар, ОУ „Отец Паисий” с.Алеково и ОЗУ “Христо Ботев” с.Цар Асен са центровете където се провеждат спортни прояви, обхващащи ученици в секциите футбол ,баскетбол, шах и други. В Общински детски комплекс гр.Алфатар са сформирани 10 групи, в които се работи по интереси и ангажират свободното време на учениците от основните училищата. По настоящем младежите не разполагат със клубна база за осъществяване на мероприятия.

3. 6.Социални услуги

Социалните услуги са представени :

- дом за стари хора
- социални помощи за социално слаби лица

Социални услуги от физически и юридически лица на лица нуждаещи се от такава:

- домашен социален патронаж
- социален асистент

4. ИНФРАСТРУКТУРНО РАЗВИТИЕ И ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

4.1.ТРАНСПОРТ

През територията на община Алфатар преминават: път I –7 Силистра – Шумен; път II-207 Силистра –Добрич; път III-1151 Алфатар –Войново-Кайнарджа. На територията на общината има добре изградена пътна мрежа, преобладава IV -о класната Общинската пътна мрежа според площта и дължината и, сравнена с показателите на областта

Показател	За община Алфатар		За област Силистра	
	Площ, дка	Относителен дял, %	Площ, дка	Относителен дял
Територия, дка	1310	0,5%	15682	0,6
	Дължина, км		Дължина, км	
Автомагистрала	0	0	0	0
Първокласни	17,5	24%	57	6%
Второкласни	17,2	24%	147	16%
Третокласни	7,3	10%	299	32%
Четвъртокласни	29,67	41%	431	46%
Общо:	71,67		934	

Всички селища от общината са достъпни от общинския център в рамките на тридесет минути. Стратегическото положение на общината произтича от това, че през нейната територия преминават транспортните връзки между областния център Силистра и морско пристанище Варна, градовете Дулово, Шумен, Тервел, Добрич.

Относителният дял на площта заета от пътната мрежа е 0.5 % , което е сравнително добър показател за областта (0.6%), като се нареждаме на по- добро място от Главиница, Кайнарджа и Тутракан. Община Силистра е с най-добър показател 1%

Пътната мрежа I и III клас и голяма част от IV клас в общината е с асвалтовото покритие. Но е остаряло и изронено.Извършвани са частични ремонти на III и IV клас пътища.

В град Алфатар има изградена и функционираща жп гара. Железопътното обслужване осигурява връзка с всички областни градове .

4.2.ТЕЛЕКОМУНИКАЦИИ

В гр.Алфатар е изградена аналогова АТЦ, която е включена в оптичната магистрала Русе – Силистра – Добрич . Осигурено е автоматично избиране на всички населени места в общината. Изградени са клетки на мобилните оператори – Мобилтел и Глобул.

Функционира частна кабелна телевизия, достъпът до Интернет е чрез БТК.

Пощенските услуги се предоставят в гр. Алфатар и с.Алеково ежедневно, а в останалите селища перманентно

4.3.ЕЛЕКТРОСНАБДЯВАНЕ И ЕНЕРГИЙНИ ИЗТОЧНИЦИ

На територията на община Алфатар има изградена електроразпределителна мрежа и подстанция-31 MW включена в националния енергиен пръстен. Съществуващата мрежа е амортизирана,

което води до чести аварии и прекъсване на токозахранването за продължително време.

За общината има разработена стратегия за енергийна ефективност. Подменени са частично уличните лампи с енергоспестяващи.

Енергоносител за общината е електричеството и твърдото гориво-дърва и въглища. Липсва екологично чист и евтин енергоносител какъвто е природният газ.

4.4. ВОДОСНАБДЯВАНЕ И КАНАЛИЗАЦИЯ

Водоснабдяването на община Алфатар се осъществява от изградена водоразпределителна помпена станция включена в областната водопреносна мрежа и 3 бр. сондажни кладенци. Количеството на питейните води е достатъчно, но загубите по водопреносната мрежа са значителни. Налага се често спиране на водата заради аварии. Извършени са ремонти на водопроводите в с. Чуковец, с. Васил Левски и с. Алеково.

Табл.. Използвана вода в общината в хил. Куб. М..

Показател/ година	2001	2002	2003
Общо	164	133	168
В селското стопанство	3	2	2
за напояване	0	0	0
Индустрия	4	4	8
Битов сектор	141	115	140
Други потребители	16	12	18
Доставена вода за водоснабдяване на населението л/жител/ден	86	74	89

Табл. Доставена вода за водоснабдяване на населението л/жител/ден по общини

Община/год.	2001	2002	2003
Алфатар	86	74	89
Главиница	62	55	68
Дулово	63	56	68
Кайнарджа	67	56	61
Силистра	78	85	83
Ситово	84	69	80
Тутракан	81	70	84

В областта общината е на първо място по доставена вода. Могат да се направят два извода:

Населението по някакви причини ползва много вода

Течовете по водопровода са големи.

Съществуващите два водоема в с. Васил Левски и с. Цар Асен се използват основно за рибопроизводство и частично за напояване. В с. Бистра и в гр. Алфатар водоемите са с разрушена язовирна стена.

Чешмите с изворна вода са 20 бр. Съществуват 31 бр. изградени кладенци.

В общината няма изградена канализационна мрежа. Използват се септични ями, които са предпоставка за замърсяване на подпочвените

води. Има частично изграден канал за дъждовни води в ниската част на гр. Алфатар. Дъждовната вода се оттича по асвалтовото покритие на пътищата и го руши.

4.5. СТРОИТЕЛСТВО

Жилищен фонд

Гъстотата на заселване е 22% .Средно в едно жилище живеят 2 човека. На 1 жилище средно се падат по 4,5 дка площ.

В община Алфатар съществуват 1979 жилища.Жителите са 3990 бр. Площта на населените територии е 9057 дка. През последните години не се инвестира в жилищно строителство.За периода от 1999 г. до сега са въведени в експлоатация само 2 жилища.

Табл. Строителство на жилищни сгради в Община Алфатар

Период год.	до 1919	1919-1945	1946-1960	1961-1970	1971-1980	1981-1990	1991-2000	след 2001
жилищни сгради	132	605	522	480	80	77	43	0

Табл. Качеството на жилищното строителство , е показано в таблица

Материал на външните стени на сградата	бр.
стоманобетонни	10
масивни	829
паянтови	1137

Табл.Жилищен фонд

жилища бр.	1976
полезна площ кв. м.	132972
Полезна площ на човек от населението	35,7
Жилищна площ на човек от населението	26,82
Спомагателна площ на човек от населението	4,11

Средностатистически жилищната площ е нормата (25 кв.м./ човек) за задоволяване на жилищните нужди .

Табл.Инвестиции в капитално строителство в хил. Лв.

Община/ год	2001	2002	2003
Алфатар	233	435	259

4.6. ОКОЛНАТА СРЕДА

С решение на ОбС гр. Алфатар №58 от 30.06.2004 г. е приета общинска програма за опазване на околната среда за период 2004-2007 г. Предимство на програмата е, че обхваща почти всички действия за постигане на европейски облик на общината. Недостатък е, че за тригодишен срок това е неизпълнимо.

В общината няма налични и не са закупувани ДМА с екологично предназначение през последните години.

4.6.1 Екологични условия

Въздух

Атмосферния въздух в района е натоварен предимно с въглероден двуокис, особено през зимния период. Източник на замърсяването е изгарянето на отоплителни материали в бита.

Води

Територията на Общината е бедна на водни ресурси. Поръзността на лъсовата покривка и окарстена варовикова основа, заедно с оскъдните валежи и слабия наклон на релефа са комплекс от обстоятелства, определящи липсата на повърхностно течащи води и за наличието на суходолия. Водния режим се определя от дъждовните води и снеготопенето. Подземните води са разположени в два хоризонта, които се използват за водоснабдяване на селищата през летните месеци.

Почви

Почвената покривка е тясно свързана с естеството на геоложката основа, с особеностите на релефа, с характера на климатичните условия, спецификата на растителността и стопанската дейност на човека. Преобладаваща почвообразуваща скала е лъсът – типичен и глинест. Почвите се характеризират с голямо разнообразие, като преобладават почвен тип в общината е излужения чернозем: - глинесто-и пясъчливо глинести. Излужени черноземи 4,65, слабо излужени черноземи –46,8%, силно излужени черноземи –16,4% тъмно сиви горски 5,8 и други – 3,3%. Количеството на хумуса в орния слой е 2,2-3,0%. Свързаните с тяхното разпространение обработваеми земи се отличават на места със значителен наклон, които е дал възможността да се прояви деградивния ефект на плоскостната, линейна и ветрова ерозия. Почвената реакция в хумусния хоризонт е неутрална. Водния режим на почвите е добър, като позволява производително изразходване на и без това недостатъчните валежи. Естественото плодородие на излужените черноземи е добро.

Биоразнообразие

Характерът на растителността в общината и нейното географско разпространение се обуславя от особеностите на почвено-климатичните условия и от значителната пряка или косвена намеса на човека. Неоспорими исторически данни свидетелстват, че в миналото областта е била покрита с добре развита горска растителност. С течение на времето част от горската растителност е унищожена за разширяване на обработваеми земи. Заедно с това за значителната намеса на човека по отношение горската растителност свидетелстват уединени малки по площ

дъбови, акациеви и орехови горички. На територията на община Алфатар в местността "Каракуз" все още е запазена "Естествената липова гора".

Шум

В общината не са извършвани замервания на шума. Няма промишлени причинители на шум.

Радиационна обстановка

Община Алфатар се намира извън зоната на АЕЦ Козлодуй . Радиационно замърсяване може да възникне само при над проектна авария. Радиационният фон се замерва ежедневно от дежурния на общината. Данните на замърсяване през последните пет години са в нормата –0.15-0.18 микросиверта в час.

4.6,2 Управление на отпадъците

В община Алфатар съществуват 12 регламентирани сметища , които по експертна оценка не замърсяват местните водоизточници, но замърсяват околните терени с леки фракции и ТБО. Те не отговарят на нормативните изисквания и експлоатацията им създава редица проблеми-разпиляване на отпадъците от вятъра, горене на отпадъците, свободен достъп на хора и животни, замърсяване на съседните имоти.

Проблем са "Нерегламентираните сметища" Това са малки , локални замърсявания, обикновено в и около населените места, състоящи се от отпадъци от домакинствата, като преобладават тези от животински произход.

По отношение на строителните отпадъци , които са малка част от общия поток , няма ефективна система за тяхното управление.

От 2006 година , след изграждане на система за организирано сметосъбиране и сметоизвозване, битовите отпадъци ще се насочат към новото Регионално депо-Силистра, Разстоянието от него до гр. Алфатар е 18 км.

Проблем е обезвреждането на растителните и животински отпадъци. Разделянето в отделен поток, обработка и употреба като компост на тези отпадъци ще реши в голяма степен въпроса с генерираните на територията отпадъци.

II. Анализ на силните и слаби страни, възможности и заплахи в развитието на община Алфатар, област Силистра

СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБИ СТРАНИ
<ul style="list-style-type: none"> - Ангажираност на общността; - Изградена транспортна мрежа; - Изградена и функционираща жп гара ; - Изградена аналогова АТЦ с възможност за включване в оптичната магистрала Русе – Силистра – Добрич ; - Изградени клетки на мобилните оператори – Мобилтел и Глобул; - Има кабелна телевизия; - Достъпът до Интернет чрез БТК; - Изградена водопреносна мрежа и водоразпределителна помпена станция включена в областната водна мрежа и 3 бр. сондажни кладенци; - Съществуват два водоема, 20 изворни чешми, 30 кладенеца; - Ел.мрежа- изградена и функционираща електроразпределителна подстанция-31 MW включена в националния енергиен пръстен; - Разработена програма за енергийна ефективност; - Съхранена природна среда; - Разработена програма за опазване на околната среда; - Свободна работна сила; - Няма етнически противоречия; - Относително добри параметри на демографската ситуация в селата; - Запазени автентични обредни дейности, обичаи и традиции, характерни за местната общност; - Добре развита и действаща самодейност – фолклор; - Във всички населени места има действащи читалища и читалищни настоятелства; - Наличие на паметници на културата – църква, добруджанска къща; - Възстановен футболен клуб „Добруджанец” – Алфатар; - Възстановена спортно-техническа база/спортна зала, стадион –Алфатар/, и всички населени места; - Добра училищна материално-техническа 	<ul style="list-style-type: none"> - Лошо поддържана инфраструктура; - Остър недостиг на финансов ресурс за поддържане на съществуващата и изграждане на нова техническа инфраструктура; - Лошо състояние на общинската пътна мрежа; - Амортизирана водопреносна мрежа и големи загуби на вода; - Липса на канализация и пречиствателна станция; - Недостатъчно изградена съобщителна мрежа в съставните села; - Скъпоструващи енергоносителни; - Липса на газификация, отдалеченост от газопреносната мрежа; - Съществуват множество нерегламентирани сметища и стари замърсявания; - Компостирането на растителните и животински отпадъци; - Няма изградена система за организирано събиране и транспортиране на битовите отпадъци; - Ниско равнище на изграденост и структура на преработващата промишленост; - Недостатъчно развит сектор на услугите; - Няма разработени проекти готови за привличане на стратегически инвестиции и целеви държавни средства за усвояване на структурните фондове на ЕС; - Слаба инвестиционна активност, затруднен достъп до информация; - Непреодоляно сътресение от реструктурирането, липса на стопански структури с капацитет за тласък в развитието и обновяването на икономиката; - Нестабилни стопански структури в аграрния сектор, ниско ниво на научно обслужване; Раздробена собственост и липса на развит пазар- бариера за ефективно ползване на земята;

<p>база;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Високо квалифицирани учителски кадри; - Запазен ОДК; - Всички деца и ученици, подлежащи на обучение са обхванати; - Дом за стари хора с много добра материално техническа база и оборудване; - Действащ домашен социален патронаж; - Разкрити са по три лекарски и стоматологични практики; - Назначени са медицински сестри в ЦДГ и ОУ 	<ul style="list-style-type: none"> - Много бариери пред желаното развитие на туризъм – инфраструктура – нисък стандарт; селищна среда – нелицеприятна –видими следи на ниска битова култура, продукти в идейна фаза, липса на леглова база; - Слабо развит частен бизнес; - Неоползотворени възможности за ефективно животновъдство, нарушена племенната структура на организацията на племенната работа, селекцията; - Слаба организираност на производителите; - Дисбалансиран аграрен сектор с ниска ефективност, влошена посевна структура, сеитбооборот и ползване на посевен материал на основните полски култури; - Липса на наукоемки и високотехнологични производства; - Високо равнище на безработица при групи с ниска квалификация и основно образование при младите хора; - Висока средна възраст на трудоспособно население; - Сезонност на заетостта в селското стопанство; - Намален дял на реално заетите от активното население; - Отрицателен естествен прираст предопределящ регресивен тип на възпроизводство; - Недостатъчни ресурси (финансови, материално-технически) Липса на алтернативни форми за качествен културен живот (театри, клубове по интереси); - Прекъснати традиции за масов спорт /крос, състезания/; - Амортизирани дидактически средства; - Намаление броя на децата и учениците; - Обучение в слети паралелки; - Намаление на населението в трудоспособна възраст и изтичане на квалифицирана работна ръка; - Висок дял здравно и социално не осигурени лица; - Няма спешен медицински център; - Няма местни специалисти – стоматолози; - Липса на тесни специалисти и профилактични прегледи; - Ниска здравна култура на населението;
--	--

ВЪЗМОЖНОСТИ	ЗАПЛАХИ
<ul style="list-style-type: none"> - Развитие на публично –частно партньорство , концесии; - Интегриране в европейските транспортни коридори; - Нараснало търсене на туристически продукти в световен мащаб; - Отвореност към нови европейски пазари; - Макроикономическа стабилизация на страната - Ползване на средства от предприсъединителните и европейски фондове(структурни фондове и фонд “кохезия”) за финансиране на проекти за регионално развитие; - Подобряване на инфраструктура; - Развитие на частен бизнес; - Развитие на алтернативен туризъм; - Разширяване на действащите предприятия; - Разработване на проекти по донорски програми; - Предлагане на нови, атрактивни форми за развитие на качествен културен живо; - Мобилизиране на местни ресурси за инвестиране в различни инициативи; - Мобилизиране на местни ресурси за инвестиране в различни инициативи; - Присъединяване към ЕС; - Промяна на здравната политика; 	<ul style="list-style-type: none"> - Обезлюдяване на селищата; - Обедняване на населението; - Близост до областен център; - Честа промяна в законодателството; - Финансова необезпеченост на проектите; - Липса на информация за пазари; - Липса на средства за съфинансиране на проекти; - Липса на административен капацитет за разработване на проекти и усвояване на средства от европейските фондове; - Миграция на млади хора и квалифицирани специалисти в други по развити градове; - Силен конкурентен натиск върху бизнеса особено МСП, вследствие от присъединяването към ЕС; - Отрицателен естествен прираст; - Висок процент на безработица; - Липса на приемственост между поколенията; - Липса на квалифицирани кадри и опит; - Деervalвация на ценности – черна дупка; - Морално остарели спортни съоръжения - Нисък стандарт на живот;

III. СТРАТЕГИЯ ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА АЛФАТАР ДО 2013г.

1. ВИЗИЯ

С МЪДРОСТТА НА ХОРАТА, С БОГАТСТВОТО НА ЗЕМЯТА НИ В ОБЩИНА АЛФАТАР – ОБЩИНА: ЕКОЛОГИЧНО ЧИСТА, СЪХРАНИЛА ТРАДИЦИИТЕ И КУЛТУРНО - ИСТОРИЧЕСКОТО НАСЛЕДСТВО, С ПРИЕМЛИВА БИЗНЕС СРЕДА И УСТОЙЧИВО ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ.

2. СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ

Главната стратегическа цел на социално-икономическата политика на община Алфатар за периода 2007-2013г. ще бъде:

Ефективно оползотворяване на местните ресурси за стабилизиране и повишаване равнището на социално икономическото устойчиво развитие, достигане на икономическите, социалните стандарти в европейското пространство

За да реализира тази стратегическа цел община Алфатар трябва да реализира три средно срочни цели:

- устойчив и балансиран икономически растеж,
- общо повишаване на жизнения стандарт и намаляване на безработицата,
- привеждане на местното законодателство в съответствие с българското и европейското.

Политиката за регионално развитие е тясно обвързана с поставените цели на социално-икономическата стратегия за развитие на страната.

3. ОСНОВНИ ПРИОРИТЕТИ ЗА РАЗВИТИЕ:

Приоритет 1 Изграждане и подържане на надежна и адекватна на потребностите техническа и информационна инфраструктура, водеща до повишаване на привлекателността за инвестиции и подкрепяща ускореното социално-икономическо развитие на общината

Приоритет 2 Повишаване на благоприятна местната икономическа активност

Приоритет 3 Постепенно повишаване на качеството на живот на населението, подобряване и усъвършенстване на социалната инфраструктура

Приоритет 4 Отчитане, съвместяване и повишаване ролята на местния капацитет и структури при вземане на управленчески решения и прилагане на политиката за общинско развитие

4. Специфични цели и мерки за развитие на общината

ПРИОРИТЕТ 1:

Изграждане и подържане на надеждна и адекватна на потребностите техническа и информационна инфраструктура, водеща до повишаване на привлекателността за инвестиции и подкрепяща ускореното социално-икономическо развитие на общината

Специфична цел 1. Изграждане, рехабилитация и модернизация на инфраструктурата подобряваща достъпа и функционирането на икономически дейности и местата за предоставяне на бизнес-услуги – транспорт, енергийни мрежи, телекомуникации, ВиК

Мярка I. Подобряване на инфраструктурната среда за създаване и развитие на бизнеса чрез изграждане и модернизиране на пътнотранспортната инфраструктура,;

Мярка II. Подобряване на услугите за ефективно енергозахранване, водоснабдяване, екологична инфраструктура и телекомуникации, които са необходими за развитието на бизнеса;

Специфична цел 2. Развитие и модернизация на инфраструктурата, свързана със стимулиране развитието на регионалния потенциал за туризъм – транспорт, водоснабдяване и канализация

Мярка I. Увеличаване търсенето и предлагането на туристически услуги в района и създаването на нови работни места и доходи;

МяркаII Подобряване качеството по отношение на инфраструктурата и заведенията за насърчаване на частните инвестиции в туризма

Специфична цел 3. Развитие на благоустроителните дейности , осигуряващи добър стандарт за обитаване

Мярка I. Създаване на здравословна среда на обитаване;

Мярка II Благоустрояване на населените места;

Специфична цел 4. Развитие на местната инфраструктурата за опазване и подобряване на околната среда

Мярка I. Съчетаване на екологичните изисквания и природния капитал с развитието на местната и регионалната икономическа

МяркаII. Създаване на здравословна среда на обитаване и подобряване на жизнения статус на населението чрез запазване и подобряване на екологичните параметри на територията на общината;

ПРИОРИТЕТ 2:

Повишаване на благоприятна местната икономическа активност

Специфична цел 1. Подобряване условията за развитие на бизнеса на местно ниво

Мярка I. Устройствени решения за ново икономическо развитие

МяркаII.; Подобряване на средата за развитие на стартиращи в бизнеса и съществуващи МСП чрез повишаване на достъпа и изграждане на местна бизнес инфраструктура (информационни и комуникационни услуги)

МяркаIII.Подпомагането на МСП, в селищата -усъвършенстването на свързаната с бизнеса инфраструктура

МяркаIV. Подобряване на бизнес климата чрез подпомагане създаването и развитието на сдружения на предприемачите в селското стопанство и услугите.

МяркаV.Подпомагане на частни инициативи в създаване на микропредприятия

Специфична цел 2. Оптимално използване на природните ресурси и стимулиране развитието на селското стопанство

МяркаI. Осигуряване на масов достъп до актуална информация и повишаване на научното обслужване в аграрния сектор

МяркаII Укрепване на съществуващите и подпомагане за създаване на нови браншови организации на производители (зърно производители, животновъди пчелари тютюнопроизводители)

МяркаIII. Подпомагане на проекти за използване отпадъците растителни остатъци пшеница , царевица за производство на екобрикети.

МяркаIV. Отглеждане на етерично маслени и лекарствени култури за създаване на сезонна заетост и създаване на условия за развитие на билкопроизводството върху ерозирали земи

МяркаV.. Популяризиране на биологичното земеделие.

Специфична цел 3.Стимулиране развитието на местния потенциал за туризъм, търговия и услуги

МяркаI. Създаване на общинска програма за алтернативен туризъм.

МяркаII. Разнообразяване и подобряване качеството на услугите

МяркаIII..Опазване на туристически ресурси и природното разнообразие,

МяркаIV Подобряване на предлаганите услуги чрез изграждане и модернизиране на настанителната база и инфраструктурата за развитие на туристически дейности, свързани с културата и природните забележителности в селищата , привличане на частни инвестиции;

ПРИОРИТЕТ 3:

Постепенно повишаване на качеството на живот на населението , подобряване и усъвършенстване на социалната инфраструктура

Специфична цел 1. Обогаляване на културният живот и дейностите, в съответствие с динамиката на новото време и европейските изисквания. Стремех за съхраняване на националната идентичност

Мярка I. Максимално използване и подържане на наличната материална база и търсене на възможности за дообогатяването й.

Мярка II. Постоянен стремеж за приобщаване на общността към културния живот.

Мярка III. Търсене на нови алтернативни форми за разнообразен културен живот.

Специфична цел 2. Подобряване качеството на образование и адаптиране на българското образование към европейските образователни системи и структури.

Мярка I. Изграждане на ясна образователна структура с оптимизиране на училищната мрежа, съобразно икономическото и демографско развитие на общината, приобщаване и задържане в училище на децата и учениците от ромски произход.

Мярка II. Осигуряване на максимално добри условия за качествено образование чрез удвояване на учебния материал и адекватно гражданско образование.

Мярка III. Повишаване ефективността на образователната система.

Специфична цел 3. Подобряване и усъвършенстване на социалната инфраструктура

Мярка I. Създаване на условия за максимално и пълноценно използване на материалната база

Мярка I Изграждане на организирани форми за развитие на масовият спорт, в съответствие с нормативните актове и потребностите на гражданите от общината.

Мярка II Предоставяне на преференциални условия на материално техническата база за развитие на младежките дейности.

Мярка III Повишаване достъпа и качеството на здравните услуги на населението и оптимизиране на организацията на здравното обслужване

Мярка IV Подобряване на първичната долекарска лечебно-профилактична и здравно-образователна помощ на децата и учащите се

Мярка V Създаване на условия за подобряване качеството на предлаганите социални услуги и разширяването им на територията на общината.

Мярка VI Превенция на престъпността и наркоманията чрез целесъобразна социална политика и осигуряване на възможности за осигуряване на трудова заетост и здравословна среда.

ПРИОРИТЕТ 4:

Отчитане, съвместяване и повишаване ролята на местния капацитет и структури при вземане на управленчески решения и прилагане на политиката за общинско развитие

Специфична цел 1: Укрепване на местните структури за консултации и партньорство

Мярка I. Изграждане и институционално укрепване на действащи структури за партньорство, способни да поемат отговорности за формиране и прилагане на интегрирана политика за развитие;

Мярка II. Повишаване на ефективността от прилаганите мерки чрез по-добра координация, целево въздействие и подобрени мониторинг и оценка.

Специфична цел 2: Повишаване на административния капацитет за управление на програми и проекти, свързани с прилагането на Структурните и кохезионните фондове на ЕС.

Мярка I. Изграждане на административен капацитет за работа на местната власт и НПО в съответствие с изискванията на ЕС за управление и проектиране на местното развитие

Мярка II. Създаване и увеличаване на общия капацитет за ефективно планиране, програмиране, управление, контрол, наблюдение и оценка и подготовка за усвояване на средства от фондове(структурни и кохезионни) на ЕС

Специфична цел 3: Координация на секторните политики в общината в процеса на прилагане на политиката за общинско развитие”

Мярка. Институционално укрепване на структурите за събиране, обработка и анализ на статистическа информация (по физически и финансови индикатори) на общинско ниво във връзка с планирането, мониторинга и оценката на регионалните мерки за развитие;

Мярка II. Разработване на ефективен механизъм за координация и използване на статистическата информация за целите на общинското развитие

IV. Организация и координация на дейностите за реализация на общинския план за развитие

1. Организация и координация на дейностите по разработването и изпълнение на ОПР

Общинския план за развитие(ОПР) е стратегически документ на регионална политика на ниво община, които конкретизира и съответства на Националната и областни стратегии и е съобразен със специфичните дадености, проблеми и потенциал на общината.

Цялостната организация и координация на дейностите ще се осъществява съобразно основните принципи, определящи общинската политика: устойчивост, интегрираност, партньорство и субсидиарност.

Успехът от изпълнението на ОПР зависи от точното регламентиране на правомощията и отговорностите между всички участници в този многостранен процес, но най-вече от партньорството между общината, областта, държавата, НПО, бизнеса и гражданите

Основна отговорност по разработване и изпълнение на ОПР има кметът на общината, които:

Организира разработването и изпълнението на ОПР;

Осигурява публичност и прозрачност на процеса на стратегическото планиране;

Внася ОПР за обсъждане, съгласуване и за приемане в общински съвет.

Координира дейностите на различните участници в процеса на изпълнение на ОПР;

Осъществява процеси на мониторинг, контрол и оценка на изпълнението на ОПР.

За подпомагане дейността на кмета на общината за разработването и прилагане на ОПР се формира обединена работна група. В състава на тази група се включват експерти от общинската администрация, служители от бюджетните звена, частния бизнес и НПО в общината. Основните задачи на обединена работна група са:

Набира необходимата информация за разработване на плана;

Координира работата на работните групи участващи в подготовката на плана;

Участва в обработката на данните и анализа на социално-икономическото развитие на общината;

Участва в разработването на SWOT анализа и определянето на визията за развитието на общината;

Предлага за разглеждане стратегическите цели, приоритетите, специфичните цели и мерки на плана;

Участва в предлагането на конкретни проекти за реализация на плана.

Участва в предлагането и разработването на Индикативна финансова таблица на плана;

Приемането на общинския план за развитие става от Общински съвет Алфатар, които:

Приема визията, приоритетите и целите на ОПР;

Приема ОПР и ПР на ОПР

Приема актуализациите, ежегодните отчети за изпълнение и оценките (предварителна, междинна и последваща).

Координира действията на местната власт, изнесени структури на централната власт, бизнеса, НПО и други организации и органи.

Основна реализация ОПР получава чрез Областната стратегия за развитие и Регионалния план за развитие на Североизточен район за планиране, които отчитат целите, приоритетите и мерките на ОПР.

За финансиране на изпълнението на Националната стратегия ще бъдат използвани средства от:

Държавния бюджет, в т.ч. чрез инвестиционна програма за развитие на районите за целенасочено въздействие;

2. Финансиране на общинския план за развитие.

Значението и обхватът на предвидените действия в ОПР изискват значителни финансови ресурси. Основните групи финансови източници за финансиране на планираните дейности и изпълнението на мерките и конкретни проекти от ОПР са:

Национални източници – държавно финансиране (средства от републиканския бюджет);

Държавния бюджет, в т.ч. чрез инвестиционна програма за развитие на районите за целенасочено въздействие;

Общински бюджет- местен бюджет, извънбюджетни средства;

Средства с източник Европейски съюз – Предприсъединителни и структурни фондове и Кохезионен фонд;

Държавни и частни търговски дружества;

Собствени средства на работодателите, местни физически и юридически лица, НПО и др

Други (кредити, апортни вноски - недвижимо имущество).

Безвъзмездни средства от други донори;

Приносът на фондовете ще зависи от:

мобилизиране на публично-частните партньорства.

Повишаване на местният капацитет за получаване на средства от финансови източници.;

Широк кръг от местни и регионални партньори

Устоичиви регионални и местни партньорства с частния сектор за частно съфинансиране.

Чрез изграждане и укрепване на административен капацитет на местните сруктури за разработване на качествени проекти, осъществени на принципа на партньорството ще се допренесе до получавани на средства от различни източници на финансиране на проекти от ОПР;

3.Наблюдение на изпълнението, оценката и актуализацията на общинския план за развитие.

3.1 Организация на Мониторинг и, оценката на изпълнението на общинския план за развитие

Постигането на целите и приоритетите на ОПР се подпомага от добре организирани процеси на наблюдение/мониторинг, оценка и контрол на неговото изпълнение.

Мониторингът, чрез системно събиране, анализ и използване на информация ,необходима за управлението ще спомогне за вземането на правилни решения в процеса на работата по изпълнение на ОПР(ПР на ОПР).

Мониторингът и оценката за изпълнението на ОПР се осъществява от Кмета на общината. Той оценява изпълнението на ОПР след представяне на обобщен доклад за постигнатите резултати през едногодишния период. Събирането на информацията, анализа на средата и оценката на опстиженията се подготвят от работна група за наблюдение на плана на база на набелязаните индикатори.

Основните задачи на работна група за наблюдение на плана:

Утвърждаване, изменение и допълване на индикаторите за наблюдение за изпълнение на плана;

Ежегодно извършване на доклад за постигнатия напредък за реализиране на целите и приоритетите от плана;

Анализиране на резултатите от изпълнението на различни мерки(проекти),специфични цели;

Анализ на всички проблеми възникнали в процеса на изпълнение на плана, както и мерките взети за преодоляване на тези проблеми;

Предложения за конкретни действията, предприети от кмета на общината с цел осигуряване на ефективност пре неговото изпълнение.

Събраната и информация и разработения мониторинговия доклад на работна група за наблюдение на плана се представят пред кмета на общината. Кметът на общината в края на всяка календарна година заедно с Програмата за реализация на ОПР изготвя отчет и го внася в Общинския съвет. Докладът съдържа:

- анализ на съществуващото положение в общината;
- постигнати резултати, степента на изпълнение на целите през отчетния **период**;
- промени настъпили в регионалното развитие на националноиво

3.2 Система от индикатори

Оценките на общинския план анализират и измерват чрез индикатори изпълнението на определените цели, приоритети и мерки за развитие в ОПР. В съответствие с общинската специфика, информационната осигуреност и системата от цели, приоритети и мерки се предлага да бъде използвана следната система от индикатори за мониторинг и оценка на ОПР :

Основните индикатори, с които ще се измерва постигането на стратегическите цели, включват: **Приложение 1**

3.3 Оценка на общинския план за развитие

Оценка (предварителна, междинна и последваща) се фокусира върху ефектите, постиженията и въздействието от изпълнението на ОПР. Основна предпоставка за осъществяване на оценката е системата от индикатори за измерване на ефекта от прилагане на плана за регионално развитие. Оценката на ОПР анализира и измерва чрез индикатори за изпълнение на поставените в тях цели, чрез постигнатите реални ефекти и стойността на тяхната реализация и изяснява ефекта от планираните дейности и подобрява прозрачността. Въздействията от изпълнението на ОПР се оценяват чрез провеждането на два вида оценки, оформени във вид на доклади от групата за наблюдение на ОПР

Междинна, отчита първоначалните резултати от изпълнението и степента на постигане на целите, използването на финансовите ресурси и организацията на управление и наблюдение.

Въз основа на изводите от тази оценка могат да бъдат коригирани мерките, преразпределени средствата и др.

Последващата, която включва оценка на ефективността на използваните на използваните ресурси, оценка на общото въздействие и анализ на положителните и отрицателни фактори при изпълнението на плана, оценка на степента на постигане на целите и устойчивостта на резултатите, изводи и препоръки относно прилагане на политиката за общинско развитие.

Резултатите от последващата оценка се използват при разработване на нов план за следващия период на планиране.

3.4 Актуализация

Актуализирането на общинският план за развитие се актуализира в различни случаи:

- при промени в Националната стратегия
- при промяна в Областната стратегия
- при съществени промени на макроикономическите и международни условия или свързаното с тях законодателство.

Целите и приоритетите на ОПР не подлежат на актуализация за периода на тяхното действие. Въз основа на изводите от междинната оценка могат да бъдат коригирани мерките.

ОПР се актуализира при условията и по реда на тяхното разработване и приемане.

V. Индикативна финансова таблица (ИФТ)

В съответствие с определените в ОПР приоритети, специфични цели, мерките и проектите към тях и необходимите финансови ресурси по групи финансови източници за изпълнение на ОПР се изготвя Индикативна финансова таблица. Изготвена по определените в плана основни приоритети, цели и мерки, като планираните средства се разпределят за всяка календарна година и прогнозираните източници за финансиране. Като структурен елемент в ОПР, ИФТ дава числен финансов израз на предвидените за реализация в плана мерки (проекти) по съответните приоритети. Основен източник на данни се явява Програмата за реализация на ОПР. (и тригодишна бюджетна прогноза).

Приложение № 2

VI. Описание на съвместни дейности и проекти, които допринасят за постигане развитието на съседни общини.

На основата на проведените работни срещи, открити събрания и кръгли маси с представители на икономически социални партньори, представители на отделни по-големи работодатели, НПО, представители на териториалните звена на изпълнителната власт в общината, община Силистра, община Дулово, община Кайнарджа, представители на изнесени структури на държавната власт, областна администрация гр. Силистра, структуроопределящи предприятия в областта – В и К, ИА "Пътища" и други и във връзка с извършения анализ на ситуацията и определяне на приоритетите, целите и мерките за развитие на общината се идентифицират следните проекти които ще допринасят за постигане общите цели на развитие на съседните общини и респективно областта.

Приложение № 3

Приложения:

Приложение №1. Индикатори за оценка на общинския план за развитие (ОПР) и програмата за реализация на ОПР (ПРОПР) – 3 стр.

Приложение №2. Индикативна финансова таблица – 8 стр.

Приложение №3. Проекти от общинския план за развитие на Община Алфатар с между общинско и областно значение, трансгранично и международно сътрудничество – 1 стр.

Приложение № 4 Проекти от общинския план за развитие на Община Алфатар за периода 2007-2013 год. – 4 стр.

Настоящия план за развитие на община Алфатар е приет от Общински съвет Алфатар с Протокол № 21, Решение № 118 от 30 юни 2005 г.

Посочените по-горе проекти са предложени за включването в Регионалния план за развитие на Североизточен район за планиране и областната стратегия за развитие